

Total number of printed pages-8

63 (FY)SEM-1/VAC/PSCVAC1014

2024

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCVAC1014

(Values and Ethics in India-I)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

1. Choose the correct answer : $1 \times 10 = 10$

শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

- (a) Which of the following is the oldest sacred texts of Hinduism?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো হিন্দু ধৰ্মৰ আঠাইতকৈ পুৰণি ধৰ্মগ্ৰন্থ?

(i) Vedas (বেদ)

(ii) Upanishads (উপনিষদ)

(iii) Epic (মহাকাব্য)

(iv) Dharmashastras (ধৰ্মশাস্ত্ৰ)

(b) How many types of Purusarthas are there in Indian ethics?

ভাৰতীয় নৈতিকতাত কিমান ধৰণৰ পুৰুষাৰ্থ আছে?

(i) Two (দুই)

(ii) Five (পাঁচ)

(iii) Four (চাৰি)

(iv) Three (তিনি)

(c) Who was the founder of Jainism?

জৈন ধৰ্মৰ প্ৰবৰ্তক কোন?

(i) Guru Nanak (গুৰু নানক)

(ii) Swami Vivekananda (স্বামী বিবেকানন্দ)

(iii) Dayananda Saraswati (দয়ানন্দ স্বৰস্বতী)

(iv) Mahavir (মহাবীৰ)

(d) Which varna has occupied the highest position in Chaturvarna system?

কোনটো বৰ্ণই চতুৰ্বৰ্ণ ব্যৱস্থাত সৰ্বোচ্চ স্থান দখল কৰিছিল?

(i) Kshatriyas (ক্ষত্ৰিয়)

(ii) Baishyas (বৈশ্য)

(iii) Brahmanas (ব্ৰাহ্মণ)

(iv) Sudras (শূদ্ৰ)

(e) Where did Lord Mahavir attain salvation?

প্ৰভু মহাবীৰে কত মোক্ষ লাভ কৰিছিল?

(i) Pavapuri (পৰাপুৰী)

(ii) Sonagiri (সোনাগিৰি)

(iii) Mount Abu (মাউন্ট আবু)

(iv) Kushinagar (কুশিনগৰ)

(f) During which stage of life people have no material possession?

জীৱনৰ কোনটো পৰ্য্যায়ত মানুহৰ বস্তুগত সম্পত্তি নাথাকে?

(i) Brahmacharya (ব্ৰহ্মচৰ্য্য)

(ii) Moksha (মোক্ষ)

(iii) Banaprastha (বাণপ্ৰস্থ)

(iv) Sanyas (সন্যাস)

(g) Which of the following, Jainism does not support?

তলৰ কোনটো জৈন ধৰ্মই সমৰ্থন নকৰে?

- (i) Karma (কৰ্ম)
  - (ii) Vedas (বেদ)
  - (iii) Equality (সমতা)
  - (iv) Re-birth (পুনৰজন্ম)
- (h) Which of the following is included in the three Jewels (triratna) of Buddhism ?
তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো বৌদ্ধ ধৰ্মৰ তিনিটা ৰত্নৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয়?
- (i) Ahimsa (অহিংসা) (ii) Moksha (মোক্ষ)
  - (iii) Karma (কৰ্ম) (iv) Dharma (ধৰ্ম)
- (i) What is Digha Nikaya ?
দীঘা নিকায় কি?
- (i) Buddhist texts (বৌদ্ধগ্ৰন্থ)
  - (ii) Upanishads (উপনিষদ)
  - (iii) Jain texts (জৈন গ্ৰন্থ)
  - (iv) Vedas (বেদ)
- (j) Which of the following is a sacred texts of Buddhism ?
তলৰ কোনখন বৌদ্ধ ধৰ্মৰ পবিত্ৰ গ্ৰন্থ?
- (i) The Avesta (আভেষ্টা)

- (ii) Agama (আগাম)
- (iii) Tripitaka (ত্ৰিপিতক)
- (iv) Arthasastras (অৰ্থশাস্ত্ৰ)

2. Answer the following questions : **(any five)**
2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো পাঁচটা)

- (a) Write two characteristics of traditional Indian ethical thought.
পৰম্পৰাগত ভাৰতীয় নৈতিক চিন্তাধাৰাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (b) Write two differences between ethics and values.
নৈতিকতা আৰু মূল্যবোধৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (c) What are the four Vedas ?
বেদ চাৰিটা কি কি?
- (d) Write two criticisms of traditional Indian ethical thought.
পৰম্পৰাগত ভাৰতীয় নৈতিক চিন্তাধাৰাৰ দুটা সমালোচনা লিখা।
- (e) How do the Upanishads contribute to Indian ethical thought ?

উপনিষদে ভাৰতীয় নৈতিক চিন্তাধাৰাত কেনেকোৱা
অৰিহনা যোগাইছে ?

(f) What are the two major sects of
Jainism ?

জৈন ধৰ্মৰ প্ৰধান দুটা সম্প্ৰদায় কি কি ?

(g) Write about Manusmriti.

মনুস্মৃতিৰ বিষয়ে লিখা।

3. Answer the following questions : **(any six)**

5×6=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(a) Briefly discuss the Western ethical
traditions.

পশ্চিমীয়া নৈতিক পৰম্পৰাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা
কৰা।

(b) Explain the eightfold path of Buddha.

বুদ্ধৰ অষ্টাঙ্গিক মার্গ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Briefly explain various sources of Indian
ethical traditions.

ভাৰতীয় নৈতিক পৰম্পৰাৰ বিভিন্ন উৎসৰ বিষয়ে চমুকৈ
ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the concept of Ahimsa in
Jainism.

জৈন ধৰ্মৰ অহিংসাৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(e) Explain the concept of Nirvana in
Buddhism.

বৌদ্ধ ধৰ্মৰ নিৰ্বানৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the Pancha Mahabratas in
Jainism.

জৈন ধৰ্মৰ পঞ্চ মহাব্ৰত ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Explain Ashoka's rock edicts in
governance.

শাসন কাৰ্য্যত অশোকৰ শিলাদেশৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Explain the relevance of Ahimsa in
contemporary period.

সমসাময়িক যুগত অহিংসাৰ প্ৰাসংগিকতা ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Explain the concept of Dharma in
Hinduism.

হিন্দু ধৰ্মত ধৰ্মৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions : **(any two)**

10×2=20

তলৰ দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো দুটা)

(a) Discuss the influence of Vedas and
Bhagavad Gita in shaping Indian ethical
thought.

ভাৰতীয় নৈতিক চিন্তাধাৰণা গঢ় দিয়াত বেদ আৰু
ভাগৱত গীতাৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) Analyse Gandhian concept of Ahimsa. Discuss how Gandhi used Ahimsa as a tool for social justice. 6+4=10

অহিংসাত গান্ধীবাদী ধাৰণা বিশ্লেষণ কৰা। গান্ধীয়ে কেনেকৈ অহিংসা নীতিক সামাজিক ন্যায়ৰ আহিলা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the contemporary interpretation of Dharma.

ধৰ্মৰ সমসাময়িক ব্যাখ্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) Examine the concept of Sangha as a democratic institution in Buddhism.

বৌদ্ধ ধৰ্মত গণতান্ত্ৰিক প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে সঙ্ঘৰ ধাৰণাটো পৰীক্ষা কৰা।